

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta are de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, Fieca una data pe septimana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 . v. a. Pentru tieri esterne 15 . sun. pe unu anu séu 45 doideceri, or 3 galbini si 3 doideceri mon. sunat'ria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari séu mici inserate se ceru, 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicari

Nr. 51

Brasiovu, 30. Juniu 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Veniturile si specele publice ale tieriloru care se tienu de coron'a Ungariei.

Déca cestiunea finantiala a monarchiei austriace este intetitore si ardietore, apoi de alta parte publiculu incai nu mai are dreptu de a murmura, cumuca bugetulu statului nu s'ar face cunoscutu intru tote ameruntele sale, pentruca decandu sta D. Plener in capulu finantieloru austriace cá ministru, de atunci s'au descoperitu tote scaderile si nevoile vistieriei fara reserva, in catu oricare a cititu respektivele raporturi ale ministrului, cumu si desbaterile cate s'au iucinsu mai virtosu dela anulu nou incóce asupra finantieloru in sen. imperialu, sia potutu castiga síesi o idea chiara despre starea finantieloru, ceea ce si trebuie se faca fiacare patriotu carele contribue la vistieri'a publica.

Este inse cu privire la finantieile monarchiei o alta cestiune de cea mai mare importantia pentru tierile de dincóce de Laita. Noua adica ne vine se intrebamu in totu timpulu: Catu contribuimu noi la vistieri'a publica si care este apoi sum'a, de care ne folosimu totu noi? Séu cu alte cuvinte: Din darea totala ce o platescu locuitorii tieriei nóstre, cata suma se cheltuescu aici in tíera si cata se duce in susu la Vien'a? Earu fiindca intre gubernulu austriacu si intre tierile cate se tienu de coron'a Ungariei celu mai greu punctu de diferentia este acesta alu finantieii loru, intrebatiunea de susu se pune preste tote acelea tieri, care apoi mai de curendu se deslegà dupa datele oficiale comunicate de catra ministeriu asia:

1. Veniturile din darea dirépta (pe mosii, case, castigu personalu, venitu privat, crescatuiri extraordinari)

a) ale Ungariei	23,611,223 fl.
b) „ Transilvaniei	9,862,577 fl.
c) „ Croatiei cu Slavoni'a	2,077,932 fl.
d) „ Frontierei militare	1,044,013 fl.

Sum'a totala a dariloru direpte 36,905,745 fl.

Deci fiindu darea dirépta a monarchiei intregi 105,640,400 fl., detragandu din acest'a sum'a de susu, aruncanduo si pe numerulu locuitoriloru aflamu asia, ca totalulu numeru alu locuitoriloru susu numiteloru tieri fiindu 13 milióne 667,868, acesti locuitori platescu mai $\frac{1}{3}$ parte din darea totala, candu din contra ceilalti 21,125,000 locuitori ai tieriloru curatu austriace platescu ceva preste $\frac{2}{3}$ parti. Ci, dar' aici trebuie se consideramu, ca locuitorii tieriloru nóstre de dincóce de Laita sunt multu mai seraci de bani de catu cei din Austri'a, Boemi'a, Moravia'a, Itali'a etc., din cauza mai virtosu, ca aurulu si argintulu nostru merge de atatea dieci de ani totu la ei in susu, eara dela ei vinu la noi numai trentie de lucsu si alte fabricate de nimicu, care ne storcu si meduv'a din óse; prin urmare noi in totu casulu platimu mai multu.

2. Darea indirépta

a) de consumo (accisele)	13,230,400 fl.
b) din sare	12,745,000 fl.
c) din timbru	8,984,400 fl.
d) din tabacu	7,500,000 fl.

Transportu 42,459,800 fl.

Transportu 42,459,800 fl.

e) din vamile 1,929,120 fl.

f) din postele 405,470 fl.

g) din loteri'a? Nu se scie.

Sum'a 44,794,390 fl.

3. Venituri din proprietatile statului, adica: mosii, mine séu bai, fabrice, telegrafe, paduri, monetarii, in totu coprinsulu Austriei 7.174.500 fl. Din acésta suma se vine pe Ungari'a, Transilvani'a si Croato-Slavoni'a cam $3\frac{1}{2}$ milióne.

Mai sunt si alte venituri merunte, precumu sunt unele ale armatei si altele extraordinarii, pe care nu le mai poti separa, pentruca acelea curgu si se administra totu la unu locu si facu la vreo 5,527,200 fl.

Destulu atat'a ca venitul totu alu pe care lu trage vistieri'a monarchiei austriace din numitele tieri este 90 mil. 589,105 fl. v. a.

Dupa acestea este fórte interesantu a sci, ca din acésta suma catu se cheltuescu aici inlaintulu acestoru tieri si cata este sum'a ce merge deadreptulu la Vien'a spre a se cheltui pentru scopulu comunu alu couservarii monarchiei intregi. Acést'a inse va urma in altu Nr.

Brasiovu. (Ceva despre asasinatu.) Camu de unu anu incóce s'au intemplat in tierile europene atatea omoruri séu incercari de omoruri politice, incatu se pare ca a sositu timpulu, intru carele nu este de ajunsu numai a inregistra simplu asemenea fapte satanice, ci acumu in acestea dile de blastamu politicu si relegiosu, candu lumea morala sémana a fi sguiduita din temeliile sale cá si in timpii Neroniloru, se cere neaparatu, cá publicistii sesi descopere in acésta privintia convictiunea loru franca, pentrucá lumea se scia de ce are a se tiené.

Asasinatulu intre greci si italieni este o crima traditionala cunoscuta de doua mii de ani. Acelasiu inse nu a remasu necunoscutu nici la alte popóra. Nenumeratele incercari ce a vediutu lumea in Françi'a de a ucide pe domnitori mai virtosu de ani 50 incóce au gangrenatu si pe alte societati europene. Anume estimpu amu vediutu cum la flegmaticii nemti unu studinte se incercà in érn'a trecuta se impusce pe regele Prusiei. Abia de o luna incóce audiramu despre asasinatulu politicu din Bucuresci, mai incóce despre impuscarea generalului Lüders, si mai totu atunci incercarea de a tocá in capu pe nou-numitul archiepiscopu alu Poloniei, eara mai próspetu puscatu'a ce avù de scopu a luá viéti'a maretui duce Constantinu, tramisu de vice-rege la Varsiavia, — si pentrucá se nu mai memoramu nimicu despre bataile ce au luatú cativa episcopi si archiepiscopi din cati s'au intorsu dela ceremoni'a canonicarii santiloru din Japani'a, asasinatulu incepe a si scóte capulu seu de idra anca si in clasele mai de josu ale societatii omenesci cá in timpii lui Sulla, J. Cásar si alu imperatiloru romani cati au urmatu dupa densulu.

Ucigasiu intr'ascunsu, lat. sicarius, nemt. Meuchelmörder, franç. dupa unu terminu imprumutatu din secululu cruciateloru dela asiati. asasinu. Intre alu 11-lea si alu 12-lea seculu dupa Chr. se formase intre Mohamedanii din sect'a Ismaeliloru o alta secta numita Hagisis dela plant'a Hagisi (mâ-

sătaritia) din cauza ca ómenii din această secta carii se determină că se omóre pe alții, pentrucă se le creșca fanatismul și furi'a, se imbată mai anteu cu suculu améitoru ce se stórcé din aceea planta; de aici apoi europenii au formatu cuventulu hasisinu, asisinu și mai pe urma a s a s i n u, carui apoi îi detera semnificatiunea de ucigasiu cumplitu. Inse acei asasini era in adeveru și cumpliti. Cugetati unu poporu întregu pe terenulu catu tiene din muntii Libanului, dela Antiochi'a pana la Damascu. Fanaticu in supremulu gradu, despretiutoru de mórte, curagiosu in tóta privinti'a, orbu ascultatoru la poruncile comandantiloru. Din acestu poporu se alegea apoi cete, și cetisóre séu și numai individi unulu cate unulu, preadeterminati a stinge sórele tuturoru acelora, pe carii regele loru numitu „Bâtrânulu din munte“, îi destină la mórte. Asasinii se numia ei pe sine Daïs și Fedais, adica inrolatori și sacrificatori (jertfitori). Regi, ministrii, generali, diplomati și alti ómeni de frunte au cadíutu de veninulu, de iataganulu și pumnariulu asasiniloru.

Oare inse asasinii siau ajunsu cu atatea omoruri scopurile loru? Nici unulu din cate au voitu ei, au ajunsu inse unu altu scopu, ca instinctulu conservarii proprie au constrinsu pe alte popóra, pentrucă se stinga pe asasini cu focu și cu sabi'a de pe faci'a pe pamentului, ceea ce in adeveru s'a și intemplat, pana ce pe la 1276 domnitorulu mongoliloru Hulagu i'a curatitu și stirpitu cu totul.

Uitate, totu asia o patiescu și asasinii din dilele nóstre. Sangele sange cere. Morte pentru mórte. Dara póte fi ca asasinulu insusi se scape de mórte? Se póte; resbunarea inse cade pe rudeniile, pe connationalii, pe concetatiunii sei; eara apoi in totu casulu se póte intempla, ca partit'a persecutata de pumnariulu séu glontiulu asasiniloru cutarei partite sesi caute și ea sacrificiile sale între ómenii partitei oppuse, despre carea e prepusu ca a mituitu pe asasini. Resultatulu e totu acela: mórte pentru mórte, veninu la veninu, pumnariu la pumnariu; Sulla, Marius; Ros'a alba, Ros'a rosia, — Guelfii et Ghibelinii, Jacobinii și partit'a popésca din Vendée (Françi'a), Tory, Whig (Angli'a), Aristocrati'a și plebe, monarchia și republica, catolici și protestanti (resboiu de 30 ani), senatulu de diece in Veneti'a și aqua tofana in Rom'a, fanarioti și turci.

Istori'a nu ne arata unu singuru esemplu, cumuca libertatea popóraloru, cultur'a cea adeverata și moralitatea ar fi castigatu vreodata prin asinate; ba tocma din asasini au fostu totudeauna casiunatorii celoru mai fioróse mesuri de tirania și impilare luate asupra popóraloru. Ce e mai multu, ca istori'a nea pastratu anca și exemple de acelea, unde cutare omu doritoru a se pune in capulu poporului și a sugrumá libertatea ómeniloru, a mituitu elu insusu asasini spre a omori pe cineva, numai pentru că se se póta dice, cumuca securitatea publica este in periculu, eara persón'a lui mai multu decatu oricare altele, prin urmare ca e se fia de ajunsu a prinde pe ori și cine la o simpla denunciatiune, la unu prepusu catu de usioru, la o singura miseare de sprincéna. —

Din atat'a anca póte cunósce oricine, cūmuca asasinii sunt — cu voi'a séu fara voiea loru, prea puțin ne pasa — cei mai cumpliti dusmani ai libertatii popóraloru, cei mai tari proptitori ai tiranei, ai spionagiului și ai imultirii temniteloru și tortureloru de tóta plas'a preste totu rotundulu pamentului.

Acela, care se indoiesce despre adeverulu cuvinteloru nóstre, se'si ia osténél'a de a calatori in dilele acestea numai la Bucuresci.

Tocma pe finitulu Nr. acestuia ne sosi o corespondintia din Bucovin'a, care ne face cunoscuti pasii urmati mai incolo in caus'a scólei reale. E lucru necuratu. Unde se afla și lupi batrani in piele de óue, acolo, asia o patiescu oile cele adeverate și nemascate. Mai lipsesce, se ne muiemu și desperamu, candu damu de pedeci? In adversis virtus! —

Clusiu. Esc. Sa D. gubernatoru a pornitu in calatoria catra Dees, Naseudu și Rocna, și dupa finirea calatorie se va duce la Vien'a spre a reporta cele aflate prin tíera. —

UNGARIA. Esc. Sa D. cancelariu alu Ungariei cercetá pe Em. Sa primatele cardinala Szcitovský, carelu primi dicundui între altele, ca doresce, cá sei succéda in voiea (cu Vien'a), care ambla acumu prin tóte gurele.

C. Forgách ei respunse: „ca va veni unu timpu, in care chiaru și anemele cele nemultiamitórie voru recunósce, ca Patri'a nóstra fú ferita prin incordarile (ambiloru) acestea de pericle. (5. Noembre a. tr.) Fara indoiéla, ca ne lipsimu de folosirea unei mare parti din drepturile nóstre constitutionale, in unele casuri judeca asupra nóstra judetie straordinarie, inse

scopulu, pentru care se facu tóte acestea, nu ne escusa, cá se nu lucramu dia resputeri la marele opu alu invoieii. Mai. Sa, Domniloru mei, iubesc pe magiari, elu doresce o Ungaria libera, constitutionala, tieri constitutionale dincóce și dincolo de Laita, și nu e acumu vorb'a despre a ni se desfinția drepturile nóstre, ci numai despre a afla o modalitate, cu care se póta aduce in armonia pusetiunca nóstra constitutională, și drepturile nóstre cu drepturile și interesele monarchiei și cu ale popóreloru fratine din celealalte parti ale monarchiei, care acumu anca su constitutionale, — e lucru fara indoiéla, ca o cointielegere paciuita nu e neposibila, ci ea se póte pe calea ceruta ajunge cu tóta securitatea. Se speramu resultatu securu.“ Si apoi fini cu „Se traiésca regele, ca elu e ungurulu (or magiarulu?) celu d'antaiu. — Tóte jurnalele vieneze și magiare tracta acumu caus'a impaciuirei repetendu cele dise de sute și mii de ori. —

CROATIA. In 2. Iuliu se ivise aici unu escesu de nópte cu demustratiuni politice; se sparsera ferestre și lampe și se detrasera josu de pe la oficiile c. r. pajorele imperatesei, din care oausa magistratulu a datu o prochiamaie, cu amenintiari de aspre mesuri.

Scirea despre Voivodin'a serbésca, cumuca restaurarea ei cum fú mai inainte s'ar fi decisu definitivu, noi o lasamu între scornituri, pana candu voru esi sciri positive despre această.

Caus'a Serbiei. In 26. Juniu luara capetu pertractatiunile între comisariulu Achmed Veficu Effendi și între ministrulu serbu Garasianinu pentru restatorirea unei armistarii mai indelungate. Protocolulu luat cu această ocaziune cu mediolocirea tuturoru consuliloru și cu invoieia ambeloru parti impaciuitóre determinéza, cá pretensiunea serbiloru, ce cere, cá turcii se se departeze din cetatile serbesci, se remana rezervata de ase decide in conferinti'a reprezentantiloru poteriloru in Constantinopole. Pórt'a inse se oblega prin protocolulu acesta pana la definitiv'a otarire a'si tiené trupele inleuntrulu citadelei, și pana atunci neci ca se voru mai încercá a recastigá orasiulu; serbii de alta parte se obléga, ca se voru conteni de orice atacu asupra fortaretiei, voru curati tóte baricadele din orasiu și pe poporulu tieranu armatu și adunatu in Belgradu 'lu voru emite pe a casa. Turcii civili, cari aru vré se se re'ntórca in orasiu in casele loru, trebuie deocamdata se se supuna iurisdicțiunii serbesci, inse gubernulu Serbiei sta bunu, garantandu nevataimarea persóniei și a proprietatiei loru. Se intielege de sine, ca poporulu serbescu, care sperá in prim'a furia, ca'i va succede a isgoni pe turci din tóte celea siepte intarituri ale Serbiei, se afla fórté nemultumitu cu mersulu lucruriloru; inse principele Mihaelu anca iea in consideratiune, cumuca A. Caragiorgioviciu, care tocma in timpulu rescólei se duse din Timisiór'a la Constantinopole, 'i póte face dunga peste socotéla, candu s'aru aratá inaintea poteriloru vecine, ca nu póte tiené in frenu poporulu inversiunatu, intr'aceea cu tóta invoieia facuta pregatirile de resboiu nu s'au pusu deoparte; baricadele totu mai sustau și se facu anca altele și nóue; soldatii facultati și invalidii se aduna suptu arme și chiaru in 5. Iuliu anca se mai adunara 1200 inarmati de acestia in cetatea Belgradului; magazinele din cetate se golescu și marfurile se punu in securitate afara de orasiu. Ca tóte acestea principele, cá se se bucure de pace solida, e aplecatu la negociatiuni, inse și la pregatire de resboiu lase locu cu totu adinsulu, și princes'a imbracati in costumulu nationalu mergu și cercetéza meterezele. Serbii, de candu se întórse min. Garasianin fara succesu dela Constantinopole mai antierti, facura necurmatu propropaganda pentru liberarea Serbiei de garnisóne turcesci. Din propaganda esi inversiunare și această prorupse in versare de sange, care fini cu armistarea prima și cea de susu.

CONSISTORIULU din IX. JUNIU.

Alocutiunea Papei.

(Urmare din Nru tr.)

„Adaugundu in urma minciuniloru minciuni, delirieloru delirie, calcandu in picióre tóta autoritatea legiuita, totu dreptulu legiuitu, tóta obligatiunea, tóta detorinti'a, ei nu se sfiescu a substitui in locul dreptului adeveratu si legiuitu dreptulu falsu și mincinosu alu silei și a subordiná ordinea morale ordinei material. Ei nu recunoscú alta potere decatu ce'a ce reside in materia. Ei intrebuintéza tóta morala și onórea spre a gramadi avutiele prin ori ce mediulóce și de a seturá tóte patim'le depravate. Prin aceste principie abominabili ei favoriséza rebeliunea carnei (a trupului) in contra spiretului; ei o intretienú și o inaltia, și densii concedu acelea drepturi și acelea daruri naturali, carii ei le pretindu a fi

nerecunoscute prin invetiatur'a catolica; despretiindu estu-
modu amonitiunea apostolului ce striga: „Déca veti vietii
dupa poftele trupului, veti mori; déca veti infrená trupulu
(carnea) prin spiretu, veti custá“ (La Rom. C. VIII. v. 13).
Ei se opintescu a vatemá si a nemioi dreptulu a tóta proprie-
tatea legiuita, si ei 'si intipuescu; prin reutatea spiretului loru
unu felu de dreptu scutitu de ori ce tiermuri, de care, dupa
parerea loru, s'aru bucurá statulu in care densii pretindu fara
de sfiala a vedé fontan'a si inceputulu tuturoru dreptu-
rilor.

„Ma pecandu noi precurgemu cu repediune si cu dorere
aceste retaciri principali ale nefericitului nostru seculu, noi
uitamu de a aminti, venerabili frati, atatea rateciri de altu soiu
mai ca nenumarate carii voi le cunósceti deplinu si prin alu
caroru ajutoriu inimicii lui Ddieu si ai ómeniloru staruescu
a turburá si a clatiná sotietatea cea santa si sotietatea civile.
Noi trecemu cu tacere injuriile, calumniile, batjocurile atatu
de grele si atatu de immultite, cu carii densii nu incéta de a
goni pe ministrii Besericeii si acestu scaunu apostolicu. Noi
nu vremu se vorbimu de a acea façierie uritiósa cu care ca-
peteniile si satelitti acestei rebeliuni si acestei desordene,
mai vertosu in Italia, afeptéza a dice ca ei voru, cá beseric'a
se se bucre de libertatea sa, pecandu cu o cutediare sacri-
lega ei calca in picióre pe di ce merge totu mai tare dreptu-
rile si legile acestei beserice, o despoia de averile ei, gonescu
prelati si feçie besericesci cu credintia devotati ministeriului
loru, i punu la prinsóre, alunga cu sil'a din adaposturile loru
pe invetiaceii cinuriloru religióse si pe feciorele inchinate lui
Ddieu, si nu se sfiescu neci de o intreprindere pentru a re-
duce la o rusinosa sierbitute si pentru a apasá beseric'a.

„Pe candu fiinti'a de façia a vóstra atatu de dorita ni
causa o bucuria singurare, voi sunteti marturi voi insive a-
celei libertati ce au astadi in Italia, venerabili nostri frati in
episcopatu, cari luptandu cu barbatie si cu neobosire lupt'a
Domnului, fusera, spre adanc'a nóstra dorere, impedecati de
a veni catra noi si de a se conveni cu voi, de a fi de façia
in asta adunare, ceea ce densii doriá pe atatu de viu precum
archiepiscopii si episcopii nefericitei Italie ne insciintiaru prin
scrisorile loru pline de amóre si supunere catra noi si catra
acestu S. Scaunu. Voi nu vedeti aici neci prelati din Portu-
gali'a, si noi suntemu fórte mahniti socotindu natur'a greuta-
tilorú cari li se opusera cá se nu póta luá calea catra Rom'a.
Lasamu asemenea neamintite si tristele grozavenie, cari urma-
torii aceloru perverse invetiature le implinescu spre crunt'a
mahnitiune a animei nóstre, a vóstre si a ómeniloru buni.
Noi nu dicemu nemica de acea conspiratiune necuviósa, de
acele apucature pecatóse si insielatióse prin cari ei voru se
restorne si se strice suveranitatea tempuraria a acestui Santu
Scaunu. Ne place inse mai alesu a aminti asta admirabile u-
nanimitatea cu carea voi insive, uniti tuturoru venerabililoru
prelati ai universului catolicu, nu incetarati neci odinióra a-
tatu prin scrisóritele vóstre indireptate catra noi, catu si prin
scrisóritele vóstre pastorali indireptate catra credintiosii de a
descoperi si de a refrange acelea perfidie, invetiandu in a-
celasi timpu ca asta suveranitate tempuraria a Sant. Scaunu
fusese data Ponteficelui romanu prin o intentiune particulara
a proniei dumnedieesci si ca dens'a e de lipsa, pentruca a-
cestu Pontefice romanu, nefiindu supusu neci unui domnitó-
riu neci unei poteri civili, se exerciteze in tóta beseric'a cu
plinetea libertatii sale suprem'a potestate si autoritatea cu
carea fu invescutu dumnedieesce prin D. N. Isus-Christos in-
susi, pentru a conduce si a guverná intréga turm'a Domnu-
lui, si ca elu se se póta ingrighi de celu mai innaltu bine alu
besericeii, de neajunsele si inaintarea (folosulu) credintiosiloru.

Subieptele lamentabili despre cari ve intretienuramu pana
aici venerabili frati forméza fara indoiéla o dorerósa prive-
lisce. Cine nu vede, intru adáveru, ca atate dogme necuvióse,
ca atate machinatiuni si nebunie depravate corumpu in tóte
dilele pré misielesce poporulu crescínu, l'impingu la ruina, a-
taca beseric'a eatolica, invetiatur'a ei cea mantuitória, dreptu-
rile ei si legile venerabili, pe ministrii ei cei santiti, latiescu
pecatele si fara de legile 'si restorna sotietatea civile insasi?
(Va urm'a.)

CRONIC'A STRAINA.

ITALIA e recunoscuta acumu de Rusi'a pe cale oficiósa,
si se spera, ca Napoleon va mediuloci recunóscere acestui re-
gatu intrunitu si din partea Prusiei. — „Armonia“ publica, ca
italienii anca voru lua parte la resboiulu din Mecsico si anca
cu 25 mii ostasi, carii din Marsili'a se voru imbarca su nu-
mire de volontiri. Napoleon vrea ad. a infintia in Mecsico o

monarchia, in capulu careia se se puna archiducele Macsimi-
lianu, si Austri'a se se induplece apoi pentru acésta a elibera
Veneti'a pentru Itali'a, din care cauza Itali'a anca trebuie se
contribue spre realizarea planului acestuia.

Intr'aceea Garibaldi deodata se veditú in Sicili'a dimpre-
una cu multi generari, cu fii sei, si cu siefulu stabului seu,
unde in Palermo si Mesin'a fú priimitu cu celu mai mare en-
tusiasmu. Garibaldi cercetéza, mustra si organiséza societatile
de puscatori, care se afla latite préste tóta Itali'a. (Intocma
facu acésta si germanii si sasii nostri aici, carii au in Bra-
siovu o asemenea reuniune cu statute intarite, si se mai in-
fintiaru si in celelalte scaune, ba acumu si in Reginu, cu ce
scopu se póte coniectura.) — Impregiurarea, ca garibaldianii,
atatu cei din Françi'a catu si ceilalti respanditi se conchia-
mara si incunosciintiaru prin telegrame despre urmarea unoru
evenimente importante, facu pe jurnalisti a crede, ca Gari-
baldi se va vedé in scurtu in campulu luptei din Turci'a, in
Muntenegru. Emigrantii magiari anca mergu la Nola la legio-
nulu loru.]

FRANÇA. Parisu, 2. Juliu. Scirea sosita de mai nainte
din Americ'a meridionala, cumuca armat'a françesca a perdutu
o batalia mare incontra Mecsicaniloru si ca restulu ei se afla
in pericolu de nimicire totala, a produsu, precumu se potea
prevedé, o impresiune fórte neplacuta la poporu si a rede-
steptatu din nou ur'a ómeniloru asupra imperatului, pe care
lumea ilu invinue, cumuca se apucá de mecsicani fara te-
meiuri de ajunsu si cu o trufia, carea mai curendu ori mai
tardiu trebuie se fia pedepsita. Intr'aceea noua ni se pare
asia, ca Napoleonu III. va sci abate si astadata pericolulu dela
capulu seu si alu familiei sale. Te vei mira adica, unde va
mai aflá Mai. Sa locu si campu spre a face pe frâncii sei cá
uitandu de rusinea patita la Mecsico se'si restaure l'honneur
et la gloire cu versarea sangelui dela vreo alti 35 mii ostasi,
cá si in a. 1859.

RUSIA. St. Petruburgu, 25. Juniu n. Miscarea spiritelor,
nelinistea si nemultumirea generala ce domnesce in dilele nó-
stre intr'o parte mare a vastului imperiu rusescu este multu
mai insemnatóre decatu a fostu aceea oricandu altadata, pre-
cumu de es. in dilele lui Petru marele, candu strelitii (nobi-
lii armati) conspirasera cá se'lu omóre, in dilele Catarinei
candu fú omoritu barbatu seu, séu in dilele lui Paulu (tatalu
lui Alecsandru I. si alu lui Nicolae) candu acelasu fú omo-
ritu in odai'a sa de dormitu. In acelea timpuri spiritulu de
revolta si resbunare strabatuse numai in aristocratia nalta si
in o parte a trupelor, eara revolutiunea se marginise singuru
in palatu cá si la turci; eara astadi este cu totul altuceva.
Alecsandru II. omu bunu precumu este elu, delaturá cu ince-
tulu mai multe legi si mesuri despotice introduse de reposa-
tulu tataseu; se incercá precumu scimu, a usiora sórtea ce-
loru 40 mil. de tierani, mai desrobi cevasi tipariulu si univer-
sitatele, demandá o tractare mai umana in privinti'a evreiloru,
pedepsi aspru pe o multime de amploiatu hoti si talhari. Cu
tóte acestea inse imperatulu in locu de a lua multiamita, tre-
buie se véda cu ochii sei, cumu mesurele sale producu tocma
efectulu opusu si cu totul neasteptatu de elu. Boerimea ve-
chia nu voiesce a lasa nimicu séu mai nimicu din privilegiile
sale. Din contra earasi lumea se minuna vediendu, cumuca
in Rusi'a si pana acumu apucá a se forma o partita nu nu-
mai liberala reformatóre, ci tocma revolutionaria intru intiele-
sulu françiosescu, a carei tienta din urma este in casulu celu
mai bunu o constitutiune catu mai liberala cu o camera le-
gislativa si cu ministeriu respunsaveru. In dilele mai dincóce
chiaru si jurnalele din capitala se vedu constrinse a martu-
risi, cumuca fiorós'a tecunaria, prin care atatu in Petruburgu,
catu si pe la alte cetati s'au prefacutu in cenusia strate in-
tregi si s'au casiunatu daune de milióne multe, au fostu fapt'a
unei partite, a unui complotu organisatu cu atata maestria sa-
tanica, in catu nici insasi fiorós'a politia rusésca nu'ipóte dá
de cuibu si capateiu.

La tóte acestea nevoi se alatura calamitatea cu Poloni'a
rusésca. Tóte concessiunile facute pana astadi polóneloru au
fostu de parte de a indestula pe acestia; eara acumu cá de
complimentu s'a inceputu si asasinatulu. Generalulu Lüders
diace greu de impuscatur'a hotiésca ce l'a nemeritu in falca
si prin gura. Marele duce Constantinu, fratele imperatului
scapá numai cá prin o minune de mórtea atentata lui prin
pistolulu asasinului Jároszynski in 3. Juliu noptea la esirea
sa din teatrulu dela Varsavia.

Unde voru esi tóte acestea, scie numai Ddieu. Ingrigirea
de viitoriu este cu atatu mai mare, cu catu spiritulu revolu-
tionariu a strabatutu si in armata, ai carei oficiri citescu pe
ascunsu cartile si foile cele mai periculóse, in catu e téma

mare, ca oficiri cá fratii Rostoffoz fosti adiutanti imperatesci inse degradati, se mai afla nnu numeru prea insemnatoru.

Despre atentatul asupra M. Principe Constantin, care abia ce sosise cu soçi'a sa in Varsavia si visità instituttele si bisericeltele, sér'a esindu din teatru la actulu alu doilea, candu vrea se se suie in careta, iute si fú lovit cu o puscatura in umarul stengu, si de indata cadiú la pament; inse 'ndata fú si redicatu si se facú cercetare medicala, pronuntanduse, ca nu e periculu. M. Principe porunci indata se se inchida portile, cá se nu scape atentatorulu si fú dusu in careta in Palatium. Principele Bebutoff, comandantulu pietiei prinse pe vinovatulu, june polonu de 20 ani, tocma in momentul, cand beuse o sticlutia cu veninu. Se arestara mai multi cu elu si a doua di in piatia era militi'a postata in numeru cu multu mai mare. Se crede, ca M. P. Constantin se va re'ntorce la Petruburgu.

— Despre atentatul in contra gen. Lüders se scriu nesece impregiurari premergatórie, care pe judecatorii de asemeni porniri infricosiate ei potu aduce la serióse combinatiuni, despre starea lucrurilor in Poloni'a si Rusi'a Gen. Chruleff ad. comand. alu unei divisiuni din Poloni'a infruntà intr'o adunare pe subordinatii sei oficiri, ca simpatiséze cu Polonii revolutionari si latiescu principia dusimane gubernulu, numindui simpliculu. Dupa audientia se contielesera oficirii, cá se tramita o deputatiune la generalulu constatória din 2 oficiri, 2 suboficiri si doi soldati, cari se'lu provóce la duelu de pistolu (dupa altii la satisfactiune); Generalulu inse arestà deputatiunea sosita la elu si o puse sub judecata martiala pentru nesubordinare, care le facú judecata de mórte, tramienduse acésta la imperatulu spre intarire. Imperatulu concediú lucrulu gen. Lüders, care incuviintià osind'a si in 26. o si esecutà, candu si priimi o scrisóre anonima care i amenintià, ca de va dejustitia deputatiunea, o fapta cá acésta o va rescumpera cu sangele seu. Cu tóte acestea cei 6 din deputati fura impuscati si in diu'a de 27. diminéti'a desiértà o mana necunoscuta si asupra lui Lüders unu pistolu. Ran'a ce se parea la inceputu usióra, acumu se facú periculósa, ca generalulu 'si perdú graiulu si i se imflà totu capulu, dupa „Posener Z.“ — Déca a patrunsu asia afundu pana si in militia spiritulu de nesubordinare si de resbunare, apoi cris'a intre constitutionalismu liberalu si intre absolutismulu necrutatoriu se apropia — si in Rusi'a — de punctulu culminatiunei; si poterile se voru reuni spre a mai arunca jugulu absolutismulu pe gutulu popóreloru pe vreo cativa ani. —

CONTRIBUIRI pentru JURISTII din SIBIIU.

Domnulu parocu gr. catolicu Demetriu Zdroba din Panticieiu au tramisu urmatórele contribuiiri: (Urmare din Nru tr.) Georgiu Somlya, proprietariu 40 cr.; Vas. Ruzs, curialistu 40 cr.; Vas. Podariu, proprietariu 40 cr.; Ant Denes, cur. 40 cr.; Zach. Vlaich, cur. 40 cr.; Filipu Csont, propr. 40 cr.; Eliu Denes, p. 40 cr.; Eliu Racoltza, p. 40 cr.; P. Vlaich, p. 40 cr.; Joáne Racoltza sen., p. 40 cr.; Gregoriu Papp, cantoru 40 cr.; Vas. Racoltza, p. 40 cr.; Petru Mindruci, c. 30 cr.; Jos. Denes, Pulsator Campanator 30 cr.; Costan Filipu 30 cr.; St. Kovassan alias Pista 30 cr.; Georg. Papp 30 cr.; Eliu Vasiliu 30 cr.; Vidua a lui Papp St. 30 cr.; Mocea Podariu 40 cr.; Sim. Moldovan 40 cr.; St. Kosztin 40 cr.; G. Peter 20 cr.; St. Miculu 20 cr.; Vidua a lui Vas. Ruzs 20 cr.; Alessa Orosz 20 cr.; Joane Pintican Soldat 20 cr.; An. Botta 20 cr.; G. Botta 20 cr.; Th. Tatar 20 cr.; Vidua a lui Somlya Th. 20 cr.; Moldovan suteu Joan 20 cr.; Licca Vlaich 20 cr.; Dem. Moldovan 20 cr.; Corn. Ruzs 20 cr.; Th. Veres 20 cr.; J. Mosucian 20 cr.; Trifan Ruzs 20 cr.; Th. Florian 20 cr.; J. Ruzs, slug. 20 cr.; Sim. Ruzs 20 cr.; Th. Somlya 20 cr.; Gl. Kiosan 18 cr.; Al. Somlya 10 cr.; Licca Somlya 10 cr.; Vidua a lui Vlaich Ign. 9 cr.; Sim. Orosz 20 cr.; Tyforu Orosz 20 cr. Sum'a 31 fl. 57 cr.

Publicatiune.

Maiestatea Sa c. r. Apostolica, dupa cumu s'a pututu vedé si din Gazet'a de Vien'a din 4. Aprilie a. c., a binevoitu a ordina prin rescriptulu impartescu din Veneti'a din 24. Martie 1862, cá intregulu venitu curatu alu celei mai de aprópe loterii a sieptea de statu pentru scopuri filantropice si folositóre tuturor, se se dedice spre ajutorarea celor ce au patimitu daune in diversele tieri ale imperiului, prin inundarea din acestu anu a Dunarei, Elbei, Vistulei si a afluvieloru loru, si cá spre acestu scopu se se anticipe deocamdata numai decatu si se se dee sub

dispusetiunea inaltulu c. r. ministeriu de statu si a inaltei r. cancelarij aulice Unguresci o suma de o suta de mii de fiorini.

C. r. direptoratu de venitele de loteria insarcinatu cu esecutarea acestei loterii, s'a apucatu numai decatu de lucrurile de lipsa si indata dupa terminarea loru va publicá planuiu de jocu dinpreuna cu conditiunile cele fórte favorítóre pentru cei ce voru lua parte la acést'a loteria mare de bani, care e insestrata in modu fórte avutu cu 4534 de castiguri si anume: 1 à 80,000, 1 à 30,000, 1 à 20,000, 1 à 10,000, 2 à 5000, 3 à 4000, 4 à 3000, 5 à 2000, 16 à 1000, 50 à de 500 fiorini etc., in sum'a totale de

300,000 fiorini val. austriaca

si ale carei unice sortiri la care toti sortii joca pe tóte castigurile se va tiené de securu si nerevocaveru in 20. Decembre 1862.

Caldurós'a inbratosiare de care s'au bucuratu totudeun'a loteriele de statu filantropice si folositóre tuturor demandate din parintiésc'a ingrijire a Maiestatei Sale c. r. Apostolice, precumu si rezultatele cele favorítóre ce s'au castigatu prin ele, apoi estinsiunea si marimea lipsei, careia e a se ajutara si in urma folósele cele mari ce se oferescu prin planulu de jocu, dau totu dreptulu c. r. direptoratu de venitele de loteria de a spera in modu securu cumca, si aceast'a a sieptea intreprendere filantropica se va bucura totu de aceiasi inbratosiare generale si caldurosa, pentrucá in acestu modu se se póta corespunde tendintiei pregratióse a Maiestatei Sale c. r. Apostolice de a puté intinde mana de ajutoriu nenumeratelu familii nenocite, cari au patimitu daune prin inundarile din acestu anu si ale caroru lipsa si miseria nu s'a pututu ajutóra nici prin midiolócele dela statu si comunitati nici prin númerocele contribuiiri facute de catra generosi confrati filantropici.

Emiterea sortiloru cu pretiu de 3 fl., de valuta austriaca se vá publicá prin unu placatu speziale si totudeodata cu emiterea vá incepe si vinderea loru.

De catra c. r. direptoratu de venitele de loteri'a. Despartimentulu loteriei de statu pentru scopuri filantropice si folositóre tuturor.

Vien'a in 30. Maiu 1862.

FRIDERICU SCHRANK,

c. r. consiliariu gubernialu si antiste alu direptoratalu de loteria.

Nru 270. civ.

EDICTU.

Din partea judecatoriei cercului porumbaculu inferiore se face cunoscutu, cumuca pe cererea esecuentulu Simionu Comsia din Porumbaculu superiore — contra Nicolae George Bardasiu totu de acolo, pentru platirea unei datorie de 19 fl. y. a. c. s. c. sau concesu vendiareá esecutiva a realitatiloru esecutulu Nicolae George Bardasiu si anume:

1. Curtea s' gredin'a de sub Nru 136, pretiuite cu 50 fl.
2. Locu de aratura in campu de mediolocu la dialu Racoviciori din susu de drumu 2 ferdele semanatura cu 12 fl.
3. Fenatia in campu de josu in mestecanisiu de unu caru de fenu pretiuiu cu 16 fl. v. a. si diu'a de vendiare s'au determinatu pe 15. si 29. Juliu 1862 in Porumbaculu de susu la cancelaria comunala, totudeaun'a la 10 óre inaintea-amiédi — cu aceea de observatu, ca neputanduse antaia óre face vendiarea cu pretiulu estimatiunei — a dou'a óra vendiarea va urma si sub acésta.

Toti aceia, cari au castigatu vreunu dreptu hipotecariu pe acestea realitati, se provóca a se insinua pana la diu'a vendiarei aci la judecatorja, caci altofeliu siesi vor avé de asi inputa urmarile.

Fogarasiu in 18. Janiu 1862.

Dela judecatori'a cercului Porumbacu inferiore.

Blasian, asessoru.

Se face presciintiare de prenumeratiune la

Gazet'a Transsilvaniei si Foi'a pentru *Minte, Anima si Literatura*

pe sem. II. a. c.

Pretiulu pe I. sem. in leintru Monarchiei e 5 fl. m. a.; afara din Monarchia 1½ galbinu. Se póte prenumera pela tóte c. r. oficie postale, precumu si la cunoscutii nostri DD. corespondenti si sprijinitori.

Cu acestu Nru incetéza abonementulu sem. I. DD. prenumeranti si sprijinitori ai acestui jurnalulu sunt rugati, cá se grabésca cu renoirea prenumeratiunei, cá se scimu, cate esemplare avemu a scóte de suptu teascu.

In Nru tr. se facú o eróre la punerea su teascu a Gazetei, si ne aflandune a casa remasera columnele 2 si 3 inschimbate, cetesce dara dupa cumu arata pagin'a.

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT.